

Strada *Ficțiunii*

CE-AȘ FI EU FĂRĂ TINE ?

Strada Ficțiunii

Mergi pe o stradă.

Cosmopolită. Straniu familiară. Cu miros de mare, de scorțișoară sau de cerneală. Trecătorii par manierați. Nonconformiști. Plini de umor. Ai căutat mereu strada asta. Paralelă cu modele. Perpendiculară pe modern. Nouă. Efervescentă. De tradiție bună. Cu seraiuri, *palazzo*-uri și hamace. Cu zgârie-nori și arcade. Cu clădiri invizibile. O stradă care se construiește pe măsură ce ți-o imaginezi.

Iată-l și pe omul cu umbrelă colorată, care știe drumul, dar se lasă purtat de suflul imaginației. Ghidul tău. Și, cum pe Strada Ficțiunii contează și plimbarea, nu doar destinația, dă mai întâi un tur.

Turul Clasic. Urmărește dreptunghiul colorat. Te vor acompania doar clasicii care au trecut testul timpului.

Turul Contemporan. Urmărește pătratul colorat. Te vor întâmpina autori care nu scriu neapărat pentru premii și vei descoperi debutanții chiar de la debut.

Turul Bestseller. Urmărește cercul colorat. Ești în rețea cu scriitori din cele mai fierbinți topuri ale lumii.

GUILLAUME MUSSO

Copyright © Emanuele Scorcelletti

Guillaume Musso (născut în 1974) este unul dintre cei mai populari scriitori francezi contemporani. Se prezintă simplu: „Guillaume Musso, născut la Antibes, romancier.“ Încă de la vârsta de zece ani a fost sigur că va scrie romane. Mama lui, bibliotecară, i-a trezit gustul pentru literatură, hrănindu-l cu „Proust la biberon“. La nouăsprezece ani, Musso a plecat în Statele Unite ale Americii, unde s-a îndrăgostit de New York. S-a întors în Franța plin de idei pentru romanele sale. A debutat în 2001, cu romanul *Skidamarink*. Ideea romanului care i-a

adus celebritatea (*Et Après*, 2004) i-a venit după ce a trecut printr-o experiență terifiantă: la douăzeci și patru de ani, a suferit un grav accident de mașină, care l-a făcut să reflecteze la sensul vieții și la posibilitatea ca ea să se sfârșească pe neașteptate. Următoarele sale romane – *Sauve-moi* (2005), *Vei fi acolo?* (*Seras-tu là?*, 2006; Editura ALLFA, 2010), *Parce que je t'aime* (2007), *Je reviens te chercher* (2008), *Ce-aș fi eu fără tine?* (*Que serais-je sans toi?*, 2009; Editura ALLFA, 2011), *Fata de hârtie* (*La fille de papier*, 2010; Editura ALLFA, 2010) – au fost la fel de bine primite de public, unele fiind în curs de adaptare cinematografică.

Vocea autorului

„Întotdeauna mi-am dorit să scriu romane populare – în sensul bun al termenului –, adică romane sinonime cu plăcerea de a citi.“

Guillaume Musso

GUILLAUME MUSSO

CE-AȘ FI EU
FĂRĂ TINE?

Traducere din limba franceză și note de
Diana Morărașu

EDITURA ALLFA

QUE SERAIS-JE SANS TOI

Guillaume Musso

Copyright © XO Éditions 2009. All rights reserved.

CE-AȘ FI EU FĂRĂ TINE ?

Guillaume Musso

Copyright © 2011, 2013 Editura ALLFA

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României MUSSO, GUILLAUME

Ce-aș fi eu fără tine ? / Guillaume Musso; trad. :
Diana Morărașu. – Ed. a 2-a. – București : ALLFA, 2013
ISBN 978-973-724-637-0

I. Morărașu, Diana (trad.)

821.133.1-31=135.1

Toate drepturile rezervate Editurii **ALLFA**.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată
fără permisiunea scrisă a Editurii **ALLFA**.

Drepturile de distribuție în străinătate aparțin în exclusivitate editurii.

All rights reserved. The distribution of this book outside
Romania, without the written permission of **ALLFA**,
is strictly prohibited.

Copyright © 2011, 2013 by **ALLFA**.

Editura **ALLFA** : Bd. Constructorilor nr. 20A, et. 3,
sector 6, cod 060512 – București
Tel. : 021 402 26 00
Fax : 021 402 26 10

Distribuție : Tel. : 021 402 26 30; 021 402 26 33

Comenzi : comenzi@all.ro
www.all.ro

Redactare : Alina Sârbu

Tehnoredactare : Liviu Stoica

Corectură : Maria Medeleanu

Design copertă : Alexandru Novac

Lui Ingrid,

*această poveste scrisă în magia
dureoasă a acelei ierni de demult...*

*Am crezut întotdeauna că nebunia pasiunilor
e de preferat înțelepciunii indiferenței.*

Anatole FRANCE

*O cunoaștem cu toții prea bine...
Singurătatea asta care ne roade când și când.
Care ne sabotează somnul, care ne face zorile să putrezească.*

*E tristețea primei zile de școală.
E atunci când el sărută o fată mai frumoasă în curtea liceului.
E Orly sau Gara de Est când o iubire ia sfârșit.
E pruncul pe care nu-l vom mai zămisli niciodată împreună.*

*Uneori sunt eu.
Uneori ești tu.*

*Dar când și când e de ajuns
doar o întâlnire...*

1

În vara aceea de demult...

Prima iubire e întotdeauna și ultima.

Tahar BEN JELLOUN

San Francisco, California Vara lui 1995

Gabrielle are douăzeci de ani.

E americană, studentă în anul trei la Universitatea Berkeley. În vara aceea de demult, se îmbrăca de obicei cu o pereche de blugi decolorați, o cămașă albă și o geacă din piele strânsă în talie. Pletele lungi, drepte și ochii ei verzi cu sclipiri aurii o fac să semene cu fotografiile lui Françoise Hardy¹ făcute de Jean-Marie Périet² în anii 1960. În vara aceea, își împărțea zilele între biblioteca din campus și activitatea de pompier voluntar la cazarma din California Street. În vara aceea de demult, va trăi prima ei mare iubire.

Martin are douăzeci și unu de ani.

E francez și tocmai și-a luat licența în Drept la Sorbona. În vara aceea de demult, a plecat de unul singur în Statele Unite, pentru a-și perfecționa engleza și pentru a descoperi țara din interior. Cum nu avea o para în buzunar, și-a luat slujbe mărunte, muncind mai bine de șaiszeci de ore pe săptămână: chelner, vânzător de înghețată, bucătar...

¹ Actriță, cântăreață și astrolog din Hexagon care a devenit un adevărat simbol al modei, muzicii și inefabilului stil francezesc.

² Fotograf și regizor francez care a immortalizat-o pe cântăreața Françoise Hardy, alături de alte vedete, într-un ciclu de imagini devenite emblematice pentru stilul și cultura anilor 1960.

În vara aceea de demult, pletele lui negre, nici lungi, nici scurte, îl făceau să semene cu Al Pacino, cel de la începutul carierei.

În vara aceea de demult, va trăi ultima lui mare iubire.

Cafeneaua Universității Berkeley

— Hei, Gabrielle, o scrisoare pentru tine !

Tânăra, așezată la o masă, își ridică ochii din carte :

— Cum ?

— O scrisoare pentru tine, frumoasa mea ! repetă Carlito, administratorul localului, punând un plic de culoare crem alături de cana ei cu ceai.

Gabrielle se ncruntă :

— De la cine ?

— De la Martin, francezu' . Și-a încheiat treaba pe-aici, dar a trecut de dimineață și-a lăsat asta.

Gabrielle se uită nedumerită la plic, și-l strecoară în buzunar și iese din cafenea.

Imensul campus verde, dominat de clopotniță, este scăldat într-o atmosferă estivală. Gabrielle bate în lung și-n lat aleile și potecile parcului până găsește o bancă liberă, la umbra copacilor seculari.

Acolo, în singurătate, deschide scrisoarea cu un amestec de teamă și curiozitate.

*

26 august 1995

Dragă Gabrielle,

Voiam doar să-ți spun că mâine plec înapoi în Franța.

Să-ți spun doar că pentru mine, din toată această vacanță californiană, nimic nu a însemnat mai mult decât cele câteva momente pe care le-am petrecut împreună în cafeneaua campusului, vorbind despre cărți, despre filme, despre muzică, și punând lumea la cale.

Să-ți spun doar că, nu o dată, tare mi-ar fi plăcut să fiu un personaj de ficțiune. Pentru că într-un roman sau într-un film eroul ar fi fost mai puțin neîndemânatic în a o face pe eroină să înțeleagă că o place cu adevărat, că îi face mare plăcere să stea de vorbă cu ea și că simte ceva aparte ori de câte ori o privește. Un amestec de blândețe, de durere și de intensitate. O complicitate tulburătoare, o intimitate aleasă. Ceva rar, ce nu a mai simțit înainte. Ceva ce nici măcar nu avea habar că există.

Să-ți spun doar că într-o după-amiază, când ne-a surprins ploaia în parc și ne-am adăpostit sub portalul bibliotecii, am simțit, ca și tine, cred, acel moment de tulburare și de atracție care, preț de-o clipă, ne-a destabilizat. În ziua aceea, știu că a fost cât pe ce să ne sărutăm. Nu am făcut pasul pentru că tu mi-ai povestit despre iubitul tău, care se află în vacanță în Europa și căruia nu-i puteai fi necredincioasă, dar și pentru că nu voiam să fiu, în ochii tăi, un tip „ca toți ceilalți“, care te agață fără rușine și adeseori fără respect.

Cu toate astea, știu că, dacă ne-am fi sărutat, aș fi plecat cu inima plină de fericire, fără să-mi pese de ploaie sau de vreme bună, câtă vreme aș fi însemnat ceva, cât de puțin, pentru tine. Știu că sărutul acela m-ar fi însoțit peste tot, vreme îndelungată, ca o amintire prețioasă de care m-aș fi putut agăța în momentele de singurătate. Dar, la urma urmelor, mulți spun că, de fapt, cele mai frumoase povești de iubire sunt cele pe care nu am apucat să le trăim. Așadar, cine știe, poate că și sărutările pe care nu le primim sunt cele mai intense...

Voiam doar să-ți spun că, atunci când te privesc, mă gândesc la cele douăzeci și patru de cadre pe secundă ale unei imagini cinematografice. La tine, primele douăzeci și trei de cadre sunt luminoase și radioase, dar al douăzeci și patrulea emană o tristețe profundă, ce contrastează cu lumina pe care o porți în tine. E ca o imagine subliminală, o breșă întunecată în această strălucire, o falie care te definește cu mai multă sinceritate decât înșiruirea calităților sau succeselor tale. De multe ori m-am întrebat ce te face să fii atât de tristă, de multe ori am sperat că o să-mi vorbești despre asta, dar nu ai făcut-o niciodată.

Voiam doar să-ți spun să ai mare grijă de tine, să nu te lași contaminată de melancolie. Să-ți spun doar să nu permiți celei

de-a douăzeci și patra imagini să triumfe. Să nu îi dai prea des voie demonului să i-o ia înainte îngerului.

Să-ți spun doar că și mie mi-ai părut magnifică și solară. Dar asta ți se tot spune, desigur, de cincizeci de ori pe zi, ceea ce, în cele din urmă, mă transformă și pe mine într-un tip ca toți ceilalți...

În sfârșit, să-ți spun doar că nu te voi uita niciodată.

Martin

*

Gabrielle își înalță capul. Inima i-a luat-o razna, căci nu se aștepta la așa ceva.

Încă de la primele rânduri și-a dat seama că scrisoarea era cu totul specială. Știa și ea prea bine despre ce era vorba, firește, dar nu tocmai din această perspectivă. Privește în jur, de teamă ca nu cumva chipul să îi trădeze emoțiile. Când a simțit că ochii i se umplu de lacrimi, a părăsit campusul și a luat metroul spre centrul orașului San Francisco.

Și, cum stătea ea așa pe un loc din vagonul metroului, min-tea îi pendula între uimirea stârnită de scrisoarea lui Martin și plăcerea dureroasă pe care o resimțise citind-o. Căci doar nu-i acorda cineva acest gen de atenție toată ziua, bună ziua. Și nu zăbovește prea des cineva mai curând asupra personalității tale, decât asupra tuturor celorlalte calități.

Toată lumea o credea puternică, sociabilă, în timp ce ea era fragilă și puțin dezorientată de contradicțiile ei de femeie tânără. Oameni care o cunosc de ani buni habar n-au de toate aceste furtuni din sufletul ei, în timp ce el a știut s-o citească și să-nțeleagă totul în doar câteva săptămâni.

În vara aceea nepereche, căldura a pârjolit coasta californiană, neocolind San Francisco, în ciuda microclimatului său. În vagon, călătorii sunt fără vlagă, de parc-ar fi fost buimăciți de toropeala estivală. Dar Gabrielle nu este acolo, printre ei, căci s-a transformat brusc într-o eroină medievală, cufundată într-o epocă a cavalerismului. Epoca în care își făcea apariția amorul

curtensc. Chrétien de Troyes¹ tocmai i-a trimis un răvaș și e hotărât să transforme în ceva mai profund prietenia pe care ea i-o poartă...

Citește și recitește scrisoarea care îi face bine, care îi face rău.
„Nu, Martin Beaumont, nu ești un tip ca toți ceilalți...”

Citește și recitește scrisoarea care o lasă fericită, disperată, nehotărâtă.

Atât de nehotărâtă, încât uită să coboare la stația ei. O stație în plus de străbătut prin căldură pentru a ajunge acasă.

Bravo! Halal croină, n-am ce zice! *Well done!*²

*

A doua zi

Ora 9 dimineața

Aeroportul San Francisco SFO

Plouă.

Încă pe jumătate adormit, Martin își înăbușă un căscat și strânge bine bara autobuzului cu suspensii obosite, care se clatină la un viraj. E îmbrăcat cu o haină din moleschin aruncată pe umeri, o pereche de blugi găuriți, bascheți uzați și un tricou cu emblema unui grup rock.

În vara aceea nepereche, toți tinerii par să aibă ceva din Kurt Cobain.

În mintea lui se bulucesc toate amintirile celor două luni petrecute în Statele Unite. Are gândurile și sufletul pline. California l-a purtat atât de departe de Évry și de periferia pariziană! La începutul verii, se gândea să dea concurs pentru postul de ofițer în poliție, dar vacanța asta care a semănat cu un rit de trecere a schimbat totul. Puștanul din suburbii a căpătat încredere în el însuși în această țară în care viața e la fel de dură ca oriunde altundeva, dar în care oamenii și-au păstrat speranța și ambiția de a-și realiza visele.

¹ Chrétien de Troyes (cca. 1135 – 1185), poet francez, considerat unul dintre primii autori de romane cavaleresti.

² „Bună treabă!” (engl. în original).

Iar visul lui este să scrie. Povești care să-i înduioșeze pe oameni, povești ale unor persoane obișnuite cărora li se întâmplă lucruri extraordinare. Pentru că realitatea nu îi este de ajuns și pentru că ficțiunea a fost mereu prezentă în viața lui. De când era mic, eroii săi preferați l-au ajutat adesea să scape de suferințe, i-au alinat necazurile și dezamăgirile. I-au alimentat imaginația, i-au rafinat emoțiile, ajutându-l să privească viața dintr-o perspectivă care s-o facă acceptabilă.

Cursa venită dinspre Powell Street își lasă călătorii în fața terminalului internațional. În aglomerație, Martin își înșfacă chitara de pe raftul pentru bagaje. Încărcat ca un catâr, coboară ultimul din autobuz, se scotocește prin buzunare după bilet și, cu nasu-n vânt, încearcă să se orienteze în acest labirint urban.

Nu o vede imediat.

Ea și-a parcat mașina aiurea, pe două locuri, lăsând-o cu motorul pornit.

Gabrielle.

E udă de ploaie. Îi e frig. Tremură puțin.

El, Ea se recunosc. El, Ea aleargă unul spre celălalt.

Se strâng în brațe, cu inimile bubuind, așa cum o facem doar prima oară, când încă mai credem.

Apoi ea zâmbeste și-l provoacă :

— Așa, vasăzică, Martin Beaumont, chiar crezi că sărutările pe care nu le primim sunt cele mai intense ?

Și se sărută.

Gurile lor se caută, răsuflările se amestecă, pletele ude li se încălesc. El își ține mâna pe ceafa ei, ea – pe obrazul lui. În pripă, schimbă stângace vorbe de iubire.

Ea îi cere :

— Mai rămâi !

Mai rămâi !

El nu știe încă, dar nu va avea parte de ceva mai bun toată viața lui. Ceva mai pur, mai luminos sau mai intens decât ochii verzi ai Gabriellei care scânteiază în ploaie în dimineața acelei veri nepereche.

Și decât vocea ei care îl imploră :

— Mai rămâi !

*

San Francisco **28 august – 7 septembrie 1995**

După ce a plătit un supliment de 100 de dolari, Martin și-a putut amâna data plecării. O sumă care îi va permite să trăiască cele mai importante zece zile din viața lui.

Se iubesc.

Prin librăriile de pe strada Berkeley, unde încă mai plutește parfumul boemei.

Într-un cinematograful de pe strada Reid, unde nu au apucat să vadă mare lucru din *Leaving Las Vegas*, într-atât s-au pierdut în mângâieri și săruturi.

Într-un restaurant micuț, în fața unui enorm hamburger hawaiian cu ananas și a unei sticle de Sonoma.

Se iubesc.

Se prostesc, se joacă precum puștani, se țin strâns de mână și aleargă de-a lungul plajei.

Se iubesc.

Într-o cameră de cămin, în care el improvizează pentru ea la chitară o versiune inedită a melodiei *La Valse à mille temps*, a lui Jacques Brel. Ea dansează pentru el, la început languros, apoi din ce în ce mai repede, învârtindu-se, ridicând brațele, cu palmele îndreptate spre cer ca un derviș rotitor.

El își lasă instrumentul și se alătură transei. Formează un titirez care sfârșește prin a se prăvăli pe podea, unde...

...se iubesc.

Plutesc, zboară.

Sunt Dumnezeu, sunt îngeri, sunt singuri.

Lumea din jurul lor dispare și se reduce la un simplu decor de teatru, ai cărui unici actori sunt ei.

Se iubesc.

Cu o iubire care le-a intrat în sânge.

Într-o beție permanentă.

În clipă și întru eternitate.

Și, în același timp, teama e pretutindeni
Teama de lipsa celuilalt.
Teama de a se trezi fără oxigen.
E certitudine și confuzie.
E, deopotrivă, tunet și nimicire.
E cea mai frumoasă dintre primăveri, cea mai violentă dintre
furtuni.
Și totuși, se iubesc.

*

Îl iubește.
În miez de noapte.
În mașina ei, pe care a oprit-o într-o parcare din Tenderloin,
cartierul fierbinte al orașului. Radioul mașinii vibrează în sunete
de *gangsta rap* și „Smells Like Teen Spirit“¹.

E drogul primejdiei, trupul celuilalt care se unduiește în plin
balet al farurilor, sub amenințarea de a fi atacați de vreo gașcă
sau surprinși de gabori.

De data asta, nu e amor gen „buket de trandafiri“, un amor
de „vorbe dulci“. E o iubire „încinsă ca fierul înroșit în foc“,
în care mai mult smulgi decât dai. În noaptea asta, între ei, e
injecția cu heroină, e liniuța de cocaină, e iureșul de energie al
drogatului. Vrea să îi arate cealaltă față a ei, zona aceea mai as-
pră, din spatele imaginii romantice : breșa de întuneric, cel de-al
douăzeci și patru cadru pe secundă al imaginii cinematogra-
fice. Vrea să vadă dacă o va urma pe acest teren sau dacă o va
abandona în drum.

În noaptea asta, nu mai este iubita, ci amanta lui.

Because the night belongs to lovers
*Because the night belongs to us.*²

¹ Celebră melodie a trupei Nirvana.

² „Pentru că noaptea e a îndrăgostiților/ Pentru că noaptea e a noastră“
(engl. în original) – versuri dintr-un cântec scris de Patti Smith și Bruce
Springsteen, apărut în 1978.